

Algemene beschouwingen 2018

Voorzitter, geachte collega raadsleden en leden van het college, beste bezoekers hier in de zaal en kijkers thuis:

Graag wil ik beginnen met het schetsen van ons toekomstperspectief voor Kerkrade.

Kerkrade moet een stad zijn waar het goed leven is.

Een stad met betaalbare woningen, met voldoende werk en scholingsmogelijkheden.

Een stad, waarin mensen die niet zelfstandig kunnen functioneren toch menswaardig kunnen leven.

Een stad met aandacht voor het culturele erfgoed.

Een stad met een bloeiend verenigingsleven, met mogelijkheden om sport te beoefenen en waar het goed uitgaan en vertoeven is.

Een stad, waarin de middenstand kan floreren en waarin de mensen zich veilig voelen.

Een stad, waarin aandacht is voor natuur en milieu en waarin duurzaamheid vanzelfsprekend is.

Een stad, die toeristen weten te vinden en waar mensen graag meerdere dagen verblijven.

En vooral, een stad, waar men **luistert** naar de burgers en **ook communiceert** met de burgers.

Op veel punten wordt er echter onvoldoende aan gedaan om deze stad te realiseren.

Voorzitter, we weten dat Kerkrade een gemeente is met zware problemen. In veel lijstjes scoort Kerkrade ten opzichte van de andere Nederlandse gemeenten slecht. Bij veel lijstjes staan we zelfs bij de 10 slechtste gemeenten van Nederland. Voorzitter, ik zal deze lijstjes niet allemaal opnoemen, want zoveel spreektijd heb ik niet.

En volgens sommigen mogen we ook niet zeggen dat het niet goed gaat omdat dat slecht voor het imago van de stad zou zijn. Toch vinden we dat de problemen benoemd moeten worden en nog belangrijker ook aangepakt moeten worden.

- **We vroegen in 2014 om de problemen in kaart te brengen en aan te pakken.** Dat is niet gebeurd. De problemen nemen sindsdien alleen maar toe.

Enkele voorbeelden:

Volgens het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) wordt een inwoner van Kerkrade gemiddeld 78,9 jaar, een leeftijd die bijna twee en een half jaar lager scoort dan het landelijk gemiddelde van 81,3 jaar. Daarmee heeft Kerkrade de **laagste** gemiddelde leeftijd van **heel** Nederland.

Dat ligt grotendeels aan de betrokkene zelf, maar de gemeente **heeft hier ook een grote verantwoordelijkheid in**.

Oorzaken zijn met name ook de leefstijl. Roken en overgewicht spelen hierin een rol. Kan de gemeente daar iets aan doen? Ja zeker, we kunnen voorlichting hierover geven en proberen via interventies de ongezonde leefstijl te verbeteren.

Voorzitter, moeten we hiervoor een gebouw met de naam centercourt van 36 miljoen neerzetten? Nee. Zelfs de initiatiefnemers van het gezondheidsconcept geven aan dat dat ook gerealiseerd kan worden zonder nieuwe gebouwen. De vraag rijst dan; gaat het er om, om voor veel geld nieuwe gebouwen neer te zetten? Of om de inwoners van Kerkrade te helpen? We willen toch zeker dat laatste. Als daarvoor geen nieuwe gebouwen nodig zijn, waarom beginnen we dan niet **vandaag** met een plan voor een gezondere leefstijl. Deze schrikbarende cijfers zijn immers niet pas gisteren bekend gemaakt.

Gezondheid heeft ook te maken met voldoening. En werken kan voldoening opleveren.

Laat duidelijk zijn, dat wat ons betreft, iedereen die kan werken, ook **moet** werken. Dat is ook nodig om de uitkeringen op termijn betaalbaar te houden. Maar dan moeten we er ook voor zorgen dat er werk is.

In Nederland en Limburg zijn er 700 banen er per 1000 mensen van de beroepsbevolking (tussen 15 en 65 jaar).

In Kerkrade zijn dat maar 500 banen per 1000 mensen.

Het beleid in Kerkrade is om te bezuinigen op de uitkeringen en ze willen een strenge aanpak van mensen in een uitkering.

Ligt het aan de mensen dat ze een uitkering nodig hebben, of moeten we er voor zorgen dat er eindelijk voldoende banen komen voor deze mensen?

Het gemiddelde gezinsinkomen in Kerkrade is samen met Pekela het **allerlaagste** van **heel** Nederland. Dat komt voor een belangrijk deel ook door het gebrek aan banen. Veel mensen in Kerkrade raken in financiële problemen. Is de oplossing voor die problemen grootse plannen die tientallen miljoenen kosten? We geven deze raadsperiode meer dan een miljoen uit aan evenementen, waarbij veruit het meeste geld naar het centrum gaat. Dat is allemaal prachtig, maar lost dat de problemen van de burgers op?

Voorzitter, daarnaast hebben we miljoenen tekorten in het sociale domein. Dat probleem wordt nu niet aangepakt, maar vooruit geschoven naar volgend jaar; inderdaad, tot na de verkiezingen.

Na de verkiezingen in 2018 zijn immers de stemmen geteld, dus tijd genoeg om dan problemen, die al lang spelen, aan te pakken.

Wethouder Wiermans heeft gezegd, dat er geen cent uit andere budgetten aan het SD besteed mag worden. Zijn argument is dat Kerkrade al 68% van zijn budget besteed aan “mensen”. Een feit is echter, dat Kerkrade die 68% hiervoor ook krijgt van de overheid. Kortom, Kerkrade wil zelf geen meer cent bijleggen aan mensen, naast het geld wat men hiervoor krijgt van de overheid.

Voorzitter, als we het College horen over nieuwe plannen, dan wil men ons doen geloven, dat we wereldprestaties leveren. We geven zelfs € 200.000,- aan citymarketing uit. Dat men ons stadje goed wil positioneren is prima, maar laten we wel met beide benen op de grond blijven.

Dan is er het plan voor de Golfbaan.

In 2004 ontstonden ideeën voor een golfbaan. Die ideeën werden niet concreet gemaakt. Dit jaar werden we, wederom zonder stukken vooraf, overvallen met de mededeling dat besloten was om de golfbaan te realiseren. Een gedegen onderbouwing van deze plannen werd niet gegeven. De reden voor een golfbaan rond Rolduc was dat een golfbaan nodig zou zijn voor de exploitatie van Rolduc. Wat opvalt is dat Rolduc verklaart dat ze zwarte cijfers schrijven en dat daarvoor geen golfbaan noodzakelijk is.

Daarnaast heeft ook de bisschop, hetgeen zeer ongebruikelijk is, via de krant laten weten dat hij op dit moment niet zou kiezen voor een golfbaan. Een golfbaan past niet bij uitstraling van Rolduc, die eenvoud en soberheid moet uitstralen.

We begrijpen ook niet waarom een rijksmonument en tevens het grootste abdijcomplex van de Benelux voor een golfbaan moet worden aangetast. De gemeente heeft een zorgplicht voor het behoud van dit rijksmonument. De gemeente heeft in 2011 opdracht gegeven voor een haalbaarheidsonderzoek en dit ook betaald. Dit onderzoek heeft de raad nooit bereikt. **De gemeente heeft dus al kosten gemaakt voor de golfbaan, maar de GR weet van niets.** Kerkrade heeft met Rolduc een cultuur historische parel, een van de big five voor Kerkrade, laten we dit historische erfgoed dat er 900 jaar over heeft gedaan om uit te groeien tot dit monument, koesteren.

Wij steunen hierin ook van harte de werkgroep “waarom golfbaan Rolduc”.

Het college stelt in de beantwoording van de schriftelijke vragen m.b.t. de begroting dat de GR verantwoordelijk is voor het financiële beleid, want zij hebben de plannen goed gekeurd.

De SP vindt dat de exorbitante financiële uitgaven alleen maar leiden tot meer financiële problemen in een van de armste gemeenten van Nederland.

Vandaar dat de SP vaak niet heeft ingestemd met de financiële plannen, die het college heeft voorgelegd.

Partijen, die vinden dat de SP overal tegen is, moeten zich goed realiseren dat zij degenen zijn, die deze slechte financiële positie mede hebben veroorzaakt.

Dit is het resultaat van steeds weer de voorgelegde begrotingen en dure plannen accepteren.

De SP maakt zich grote zorgen over de financiële situatie van Kerkrade.

Voorzitter, ik kom tot een afronding.

M.b.t de begroting wil ik nog 5 puntjes opmerken:

1) zoals bekend zijn we het al jaren oneens met het gevoerde financiële beleid van Kerkrade waardoor de reserves elk jaar verder worden aangetast en er inmiddels al bijna voor 100 miljoen aan leningen is afgesloten.

2) we zijn het niet eens met het geschetste beeld, waarin steeds beweerd wordt dat er sprake is van sluitende begrotingen.

Voor sluitende begrotingen is het noodzakelijk dat inkomsten en uitgaven structureel met elkaar in overeenstemming zijn. Maar is er sprake van een verantwoorde sluitende begroting als er telkens meer en hogere leningen worden afgesloten om bestaande leningen af te betalen?

Laten we daarbij niet vergeten, dat er ook nog eens meer dan € 30 miljoen geld uit verkoop van Essent is uitgegeven.

De solvabiliteit is gedaald tot 13% en er is pas sprake van een gezonde situatie, als de solvabiliteit minimaal 30% is.

3) we zijn het ook niet eens met het geschetste beeld dat er op termijn sprake is van een financiële houdbare situatie. Voorbeelden hier van zijn de campus en de pensioenen van de wethouders. De campus kan niet worden gesloopt omdat men de afschrijving van het gebouw niet kan betalen gezien de financiële situatie, zo is door de wethouder verteld. Bij de wethouderspensioenen zou 1.5 miljoen meer in de pot moeten zitten, maar kennelijk moeten we dat in termijnen aanvullen, gelet op de slechte financiële situatie van Kerkrade.

4) er wordt o.i. een onjuist beeld geschetst in de begroting. Als voorbeeld de veel te hoge boekwaarde van de Campus en de miljoenen tekorten in het SD die in deze begroting niet tot uiting komen.

5) We vragen al jaren om de risico's in kaart te brengen, maar het college weigert dit hardnekkig! Maar wie geld uit geeft, moet ook risico's in kaart brengen!

De SP is altijd kritisch geweest en zal dit ook blijven.

Wij vinden dat we financieel helemaal de verkeerde kant opgaan en gaan dus ook deze keer weer niet akkoord met de begroting.

Daarnaast vinden we nog steeds dat er meer geld aan mensen moet worden besteed en minder aan stenen.

Het is hoog tijd voor verandering in Kerkrade

Dank u wel voorzitter.